

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI KOSÓW

**NASZA MAŁA STRATEGIA
ZAWIERAJĄCA OPIS
PLANOWANYCH DO REALIZACJI
ZADAŃ**

WSTĘP

Zadania z zakresu odnowy wsi nie są wyłącznie powiązane z funduszami unijnymi. Wszelkie fundusze pozabudżetowe np. w ramach Kontraktu wojewódzkiego, Pieniądze z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej i wiele innych są tutaj możliwe do wykorzystania i pożądane. Aby jednak poznać strukturę koniecznych wydatków, trzeba sporządzić dokument o charakterze prognozy ekonomiczno-finansowej, tak aby gmina mogła przygotować swój Plan Rozwoju Lokalnego oraz Wieloletni Plan Inwestycyjny i wystąpić z odpowiednim planowaniem finansowym budżetu.

Ponieważ zakłada się logiczną konsekwencję konstrukcji Planu Rozwoju Miejscowości w ścisłej korelacji z Planem Rozwoju Lokalnego gminy i powiatu, strategią rozwoju województwa i kierunkiem zagospodarowania przestrzennego, dokument ten powinien mieć charakter małej strategii rozwoju miejscowości. Wskazane jest aby w szczególności obejmował analizy zasobów sołectwa, porównania korzystnych i niekorzystnych cech wewnętrznych wsi oraz potencjalnych szans i zagrożeń występujących w otoczeniu, które mogą warunkować przyszłość sołectwa i ich mieszkańców, wizji rozwoju wsi wraz z jej priorytetami i projektami rozwojowymi wraz z elementami wykonania finansowych projektów do realizacji. Wymaga to ścisłej współpracy pomiędzy sołectwem i urzędem gminy oraz spójności planów. Dokument „**Plan Rozwoju Sołectwa KOSÓW**” ma służyć pełnemu wykorzystaniu istniejącego potencjału i szans rozwojowych, w tym dostępu do środków unijnych i funduszy rządowych. Gmina Kowala posiada opracowany plan "**Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Wiejskiej Kowala**" uchwalony przez Radę Gminy 30 lipca 2004 r. którego plan ten jest kontynuacją i uzupełnieniem .

SPIS TREŚCI

wstęp.....	2
spis treści.....	3
uchwały.....	4
1.Prezentacja wsi.....	5
2.Dziedzictwo historyczne.....	6
3.Charakterystyka wsi	7
4.Analiza zasobów wsi.....	8
5.Analiza SWOT	10
A)Silne strony	10
B)Słabe strony	11
C)Szanse i okazje możliwości rozwoju	11
D)Zagrożenia.....	12
6.Wizja rozwoju wsi	12
7.Opis przedsięwzięć planowanych do realizacji.....	14
8.Szacunkowe koszty realizacji inwestycji.....	16
9.Harmonogram wdrażania planu.....	17

UCHWAŁY

1. W dniu 15 marca 2008 r na zebraniu wiejskim Rada Sołecka w Kosowie podjęła decyzję o przystąpieniu do „ Planu Odnowy Miejscowości”

2. Rada Sołecka wytypowała grupę osób odpowiedzialnych za tworzenie „Planu Odnowy Miejscowości”. W jej skład wchodzi :

- POPIEL JANINA
- MARKIEWICZ MARIA
- ZEPCHŁO MATEUSZ
- SROKA DARIUSZ
- SZCZYCH MARIA
- KRYSTIAN PROKOP
- PIĘTA ARKADIUSZ

3. Jako Lidera grupy Rada Sołecka wytypowała Arkadiusza Piętę.

1.PREZENTACJA WSI

Wieś Kosów położona jest na równinie radomskiej, województwo Mazowieckie w bezpośrednim sąsiedztwie miasta RADOM. Przez naszą wieś przebiega dwie drogi powiatowe 3558W ,3564W i droga krajowa E7. Położenie, obok dużego miasta bliskość lasu, stawów rybnych i dobra komunikacja powodują że ludzie chętnie osiedlają się na tym terenie.

2. DZIEDZICTWO HISTORYCZNE

Pierwsza wzmianka o wsi Cossow pochodzi z 1395 r. Jej nazwa pochodzi od słowa „kosa” czyli narzędzia do koszenia zboża albo od nazwy ptaka „kos”.

W 1413 r. Małgorzata żona Piotra z Tułkowic odstąpiła część Kosowa swoim braciom. Następne wzmianki o tej miejscowości pochodzą z 1415 r. Cossow i 1450 r. Koszow. Wspomniany wyżej Piotr z Tułkowic zwany też Pietraszem był pierwszym znanym właścicielem Kosowa. Od niego bierze swój początek ród Kosowskich herbu Abdank.

Kolejnym właścicielem wsi był Andrzej z Kosowa odnotowany w 1417r.

W połowie XV w. właścicielem wsi był Jan z Kosowa, który wyjednał u króla Kazimierza Jagiellończyka przywilej lokacji wsi na prawie magdeburskim. W drugiej połowie XV w. dziedzicem był Andrzej Kosowski, zaś w/g spisu z 1508 r. właścicielem Kosowa Małego był Jakub z Kosowa.

Właścicielem połowy wsi był Piotr Kossowski, jego część liczyła 1 łan ziemi, drugą część posiadał Piotr Skarbek. W XVIII w. obydwie części wsi przyjęło się nazywać Kosów Większy i Kosów Mniejszy.

Kosów Mniejszy w pierwszej połowie XVIII w. był w posiadaniu rodziny Błońskich herbu Nałęcz, właścicielem wsi był wtedy Maciej Błoński podczaszy drohicki. Jego syn Filip porucznik kawalerii narodowej był dziedzicem wsi w końcu XVIII w. Kolejny z rodu Piotr Błoński dziedziczył Kosów Mniejszy w pierwszej połowie XIX w, w 1827 r. wieś liczyła 10 domów i 78 mieszkańców. Po 1864 r. Majątek Kosów Mniejszy uległ parcelacji.

Kosów Większy w 1508 r. należał do Mikołaja z Kosowa w 1569 r. do Katarzyny Tuszowskiej. W XVII i XVIII w. często zmieniał właścicieli, należał do Dłużewskich, Zabierzowskich a od drugiej połowy XIX w. do Niecieckich herbu Poraj. Według spisu z 1921 r. w Kosowie Mniejszym, Kosowie Większym i Kolonii Kosów było 26 budynków.

Obecnie Kosów Większy i Mniejszy stanowią jedną miejscowość o nazwie Kosów.

W Kosowie zachowały się ruiny dworu Niecieckich zbudowanego w XIX w. w stylu klasycznym, obok dworu znajduje się zabytkowy park i stawy.

3. CHARAKTERYSTYKA WSI KOSÓW

Kosów od wielu lat jest zapleczem wypoczynkowym Radomia. Przez naszą wieś płynie rzeka Kosówka i potok.

Byłe stawy hodowlane rybne prowadzone przez upadły PGR i bliskość lasu zapewniały wypoczynek latem jak i zimą okolicznym mieszkańcom.

Kosów z ilością 673 mieszkańców zajmuje 4 miejsce pod względem ilości ludności w gminie.

Na terenie wsi znajduje się kilka prywatnych firm, 2 sklepy, motel i gospodarstwo agroturystyczne.

Większość mieszkańców pracuje w sąsiednim Radomiu. Młodzież wyjeżdża w poszukiwaniu pracy do większych miast i za granicę. Większość spraw mieszkańców załatwiana jest na zebraniach wiejskich. Na wsi działa jednostka Ochotniczej Straży Pożarnej, chłopcy grają w piłkę w klubach piłki nożnej w sąsiedniej Kowali i Orońsku.

Młodzież kultywuje śpiewanie nabożeństw majowych przy figurce Matki Boskiej, a co roku nasza wieś wykonuje wieniec dożynkowy.

Wieś cechuje zabudowa zwarta przy ciągach komunikacyjnych, budynki są zadbane, obejścia czyste i zadowalające. Posesje zaopatrzone w wodę z wodociągu gminnego, wieś telefonizowana, część z dostępem do internetu.

Ruiny dworu rodziny Niecieckich i park dworski tworzą pewną atrakcję turystyczną. Dużym atutem naszej miejscowości jest sąsiedztwo Muzeum Wsi Radomskiej. Przepływająca rzeka Kosówka zasilając stawy w Kosowie, przepływa dalej przez w/w skansen gdzie zasila kolejne stawy na jego terenie po czym wpada do zalewu MOSIR na Borkach w Radomiu. Przez las przebiega również szlak turystyczny przy którym są mogiły 419 Polaków zamordowanych przez hitlerowców.

4. ANALIZA ZASOBÓW

Analiza zasobów zawiera wykaz elementów materialnych oraz niematerialnych sołectwa, które mogą być wykorzystane dla rozwoju miejscowości, w działaniach na rzecz jego odnowy.

RODZAJ ZASOBU	OPIS (NAZWANIE) ZASOBU JAKIM WIEŚ DYSPONUJE
Środowisko przyrodnicze, położenie	
Walory krajobrazu	Otoczenie lasów, stawów, malowniczy zróżnicowany krajobraz
Walory klimatu	Brak przemysłu wpływa na korzystne warunki do zamieszkiwania i wypoczynku.
Walory szaty roślinnej, świat zwierzęcy	-Bliskość stawów i kompleksu lasów stwarza dogodne warunki gniazdowania dla wielu gatunków ptaków, czaple siwe, łabędzie, kaczki krzyżówki, łyski, drapieżne błotniaki stawowe do tego lisy i sarny, są stałymi mieszkańcami tych terenów. -na terenie sołectwa znajduje się zabytkowy park dworski.
Wody podziemne i powierzchniowe	-Stawy po byłym PGR w rękach prywatnych(gospodarstwo agroturystyczne) jeden staw wiejski zaniedbany niezagospodarowany, drugi pusty częściowo zarośnięty przez gęste zarośla. -rzeka Kosówka, zasilająca w/w stawy -ciek wodny z zielenią towarzyszącą lokalny korytarz ekologiczny.
Gleby, kopaliny budowa geologiczna	Gleby III i IV klasy bonitacyjnej
Drogi, dostępność komunikacyjna	-Dobra dostępność komunikacyjna do siedziby gminy i do Radomia. -dobra jakość dróg lokalnych -w planach budowa obwodnicy Radomia przechodząca przez nasze sołectwo. -przebiegająca droga krajowa E7

	-bliskość stacji PKP(w sąsiedniej miejscowości.)
Sąsiedztwo	-bliskość dużego miasta Radomia -otoczenie lasów. -bliskość skansenu -bliskość pałacu i Centrum Rzeźby (w sąsiednim Orońsku)
Środowisko kulturowe.	Brak obiektów kulturotwórczych
Walory architektury wiejskiej ,zabytki.	Ruiny dworu Niecieckich i park tworzą pewną atrakcję turystyczną . Dużym atutem naszej miejscowości jest sąsiedztwo Muzeum Wsi Radomskiej . Przepływająca rzeka Kosówka zasilająca stawy w Kosowie , przepływa dalej przez w/w skansen gdzie zasila kolejne stawy na jego terenie po czym wpada do zalewu MOSIR na Borkach w Radomiu. Przez las przebiega również szlak turystyczny przy którym są mogiły 419 Polaków zamordowanych przez hitlerowców.

5. ANALIZA SWOT

Przeprowadzenie tzw. analizy SWOT jest jednym z czynników umożliwiających podjęcie prawidłowej decyzji na podstawie posiadanych informacji. Umożliwia usystematyzowanie danych dotyczących projektu i podpowiada kierunki rozwiązań. Przeprowadzenie jej jest konieczne do prawidłowej oceny sytuacji.

A) SILNE STRONY – ATUTY ROZWOJU SOŁECTWA

- Atrakcyjne położenie w malowniczej okolicy, w urozmaiconym krajobrazowo otoczeniu, wśród lasów i stawów.
- Lokalizacja na terenie sołectwa budynku po byłym PGR który można przeznaczyć na świetlicę wiejską – ośrodek życia społecznego.
- Duża powierzchnia terenu do zagospodarowania wokół przyszłej świetlicy.
- Dobre wyposażenie w podstawową infrastrukturę techniczną: wodociąg, sieci energetyczne, oświetlenie uliczne, dobry stan dróg, planowane nowe realizacje infrastrukturalne (gazociąg, kanalizacja, budowa drogi wylotowej z Radomia przez naszą wieś).
- Bogata historia, znaczące walory kulturowe, zachowane zabytki, ciekawe miejsca, szlaki turystyczne.
- Bliskie położenie dużego miasta.
- Zgrana, zżyta społeczność mieszkańców.
- Podjęcie prac planistycznych – szansa na dalszy rozwój osadniczy miejscowości.
- Walory krajobrazowe, dogodne położenie – atrakcyjność osiedleńcza.
- Występowanie atrakcyjnego terenu pod działalność inwestycyjną.
- Aktywność osób prywatnych.
- Bliskość dużego szpitala

B) SŁABE STRONY -CZYNNIKI OGRANICZAJĄCE ROZWÓJ SOŁECTWA

- Zły stan budynku który mógłby służyć jako obiekt wielofunkcyjny.
- Niewystarczające zagospodarowanie terenów wokół budynku planowanej świetlicy i strażnicy OSP.
- Brak odpowiedniej do potrzeb, infrastruktury rekreacyjnej i sportowej dla młodzieży.
- Brak chodników , sieci gazowej, kanalizacji.
- Niewystarczająca promocja walorów miejscowości i jej otoczenia.
- Ubożenie społeczeństwa ze względu na brak pracy.

C) SZANSE I OKAZJE – MOŻLIWOŚCI ROZWOJU SOŁECTWA WYNIKAJĄCE Z OTOCZENIA.

- Wykorzystanie potencjału jakim jest ok. 50 ha gruntów po byłym PGR do stworzenia nowych miejsc pracy.
- Istniejące obiekty i atrakcje turystyczne (ruiny dworu, mogiły zamordowanych Polaków, stawy, lasy) podstawą programu rozwoju turystyki.
- Możliwość stworzenia atrakcyjnego krajobrazowo , wygodnego i bliskiego naturze miejsca zamieszkania w przyjaznym środowisku .
- Współpraca z gminą przy realizacji strategii rozwoju.
- Sprzyjająca polityka regionalna (budowa nowej drogi wyjazdowej z miasta przez tereny niezamieszkałe naszej miejscowości spowoduje wzrost atrakcyjności tego terenu i przyciągnie potencjalnych inwestorów).
- Dopłaty bezpośrednie dla rolnictwa i jego rozwój.
- Możliwość skorzystania z funduszy Unii Europejskiej.

- Modernizacja budynku wielofunkcyjnego pod potrzeby świetlicy wiejskiej i strażnicy OSP.

D) ZAGROŻENIA – CZYNNIKI NIESPRZYJAJĄCE WYNIKAJĄCE Z OTOCZENIA.

- Niewystarczające fundusze na dalszy rozwój infrastruktury technicznej , a także na właściwe zagospodarowanie terenów ważnych dla wizerunku miejscowości i funkcjonowania jej społeczności.
- Brak stabilności w polityce wspierania rozwoju obszarów wiejskich i gospodarki rolnej.
- Wstąpienie do UE (wzrost konkurencyjności , odpływ młodzieży za pracą, upadanie małych i drobnych gospodarstw rolnych).
- Apatia społeczeństwa , brak wiary w pozytywne zmiany.

6) NASZA WIZJA .

Dlaczego chcemy odnowy wsi?

- nasza wieś ma wszelkie szanse rozwojowe - mamy sporo atrakcyjnych terenów, chętnie powitamy nowych mieszkańców ceniących spokój i kameralność, a także życzliwych sąsiadów, jesteśmy „skazani” na rozwój ,
- chcemy żyć w pięknym estetycznym otoczeniu,
- chcemy się lepiej poznać i zintegrować, uniknąć napięć jakie mogą się pojawić w związku z przybywaniem nowych mieszkańców o innych przyzwyczajeniach i innym, często nie-wiejskim stylu życia,
- chcemy poprawić warunki codziennego życia, wyrównać nasze szanse z miastem i większymi ośrodkami naszej gminy,
- chcemy zapewnić dobre warunki dla młodych,
- chcemy skorzystać z okazji sfinansowania naszych marzeń np. poprzez pomoc unijną

Jak się zorganizujemy?

Stworzymy grupę odnowy wsi, w skład której wejdą ludzie związani z wsią w różnym wieku, z różnym wykształceniem, zarówno stali „starzy” mieszkańcy jak i ci nowi –którzy budują już tu swoje domy i którzy za chwilę zwiążą swoje życie z nami. Będziemy ich włączać w nasze dotychczasowe działania,

wspólnie odnowimy centrum naszej wsi, zwłaszcza wokół planowanego budynku świetlicy.

Nasza wizja – jak ma wyglądać nasze otoczenie

Kosów będzie wsią nowoczesną, bezpieczną i wygodną – z kanalizacją, dobrymi drogami, chodnikami, oświetlonymi ulicami, przystankiem autobusowym, sklepami, z dobrymi telekomunikacyjnymi łączami (bardziej dostępny internet), z wieloma nowymi domami,

- zadbane, porządne, czyste, z estetycznymi domami, pięknymi ogrodami, dobrze zagospodarowanym terenem wokół świetlicy - centrum naszego społecznego życia,
- dawały szansę na wypoczynek, sport i rekreację dla dzieci i młodzieży (plac zabaw dla dzieci, boisko dla ligi młodzieżowej, miejsce wypoczynku dla całej wsi),
- wsią zintegrowaną, z aktywną i nowoczesną społecznością (zadbamy o wysoką świadomość ekologiczną, o nasze wykształcenie- kursy, szkolenia, będziemy organizować wspólne zabawy, festyny),
- wsią dbającą o dzieci i młodzież, a także integrującą wszystkich nowo przybyłych, tak by każdy mieszkaniec czuł się ważnym członkiem naszej społeczności i miał jak najlepsze warunki do rozwoju,
- wsią dbającą o zachowanie walorów przyrodniczych i kulturowych, zachowującą kameralną, przyjazną skalę urbanistyczną, eksponującą swoje zabytki i otaczający naturalny krajobraz

Dla realizacji naszej wizji konieczne będzie także zaangażowanie i współdziałanie władz samorządowych Gminy Kowala, zwłaszcza w działaniach wymagających znacznego wkładu finansowego. Kosów dzięki działaniom własnym, wspomaganym przez Gminę oraz fundusze zewnętrzne może stać się modnym i atrakcyjnym miejscem zamieszkania, ale także miejscem wycieczek i przystankiem na turystycznych trasach.

Deklaracja wizji miejscowości .

Kosów:

- **wieś zadbane i uporządkowana, barwna i kwitnąca, aktywna i nowoczesna,**
- **wieś atrakcyjna dla zamieszkania, kameralna i chroniąca środowisko**
- **wieś wygodna i bezpieczna z rozwiniętą infrastrukturą techniczną, dążąca do poprawy jakości życia jej mieszkańców.**

7) Opis przedsięwzięć przewidzianych do realizacji.

Co chcielibyśmy zrobić ?

- **Zagospodarować, uporządkować tereny wokół świetlicy**, wokół cieku wodnego i w otoczeniu stawu – jako tereny rekreacyjno- sportowe oraz miejsce integrujące mieszkańców, potrzebne dla różnych form wspólnych spotkań, festynów, zrobić plac zabaw dla dzieci , itp.
- **Wyremontować i zmodernizować budynek świetlicy wiejskiej**
- **oświetlić 2 drogi na skraju lasu i drogę w kierunku Ludwinowa** , doprowadzić do realizacji sieci gazowej i wybudować kanalizację.
- **wykonać boisko piłkarskie dla młodzieży w sąsiedztwie świetlicy wiejskiej**
- **Doprowadzić do poprawy estetycznego wyglądu wsi, budynków i zagród** , np.
Konkursy na najładniej ukwieconą posesję, poprzez promowanie właściwych wzorów dla nowej zabudowy, zadbanie o odpowiednie zapisy w planie miejscowym, wyeksponowanie i ochronę obiektów zabytkowych i miejsc ważnych dla naszej historii.
- **Wykorzystać świetlicę wiejską** także jako miejsce szkoleń, kursów, nie tylko dla młodzieży, ale i dorosłych -kursy przedsiębiorczości, nauka języków obcych, korzystania z internetu- może klub –kawiarenka internetowa, podnoszenie kwalifikacji zawodowych, rozwój zainteresowań i hobby mieszkańców, działalność np. koła gospodyń, ...
- **Urządzić miejsce wypoczynkowe na terenie wsi Kosów** , związane z zagospodarowanymi szlakami turystycznymi (np. pieszymi, konnymi, rowerowymi)
- **Wytyczyć i oznakować trasy turystyczne, wyeksponować lokalne zabytki** i miejsca charakterystyczne, atrakcyjne w samej wsi oraz w najbliższym otoczeniu, wykonać tablicę informacyjną o wsi, z mapką pokazującą trasy turystyczne i spacerowe w okolicy wsi
- **Wypromować wieś jako miejsce atrakcyjne dla zamieszkania i wypoczynku-** „zielone zaplecze” Radomia, przyciągnąć tym samym nowych

mieszkańców oraz inwestorów, dających silny impuls rozwojowy(49 ha wolnych gruntów).

- **Wybudować garaż dla OSP Kosów na wóz strażacki przy planowanej świetlicy.**

Najpilniejszym, najważniejszym jest dla nas realizacja zadań poprawiających warunki życia mieszkańców oraz dających szansę na rozwój sołectwa.

Ważnym celem dla naszej społeczności jest zapewnienie dzieciom i młodzieży, jak również i ich rodzicom, warunków do wspólnego i efektywnego spędzania czasu.

Jest to ważne dla rozwoju fizycznego jak też emocjonalnego młodzieży.

Dlatego głównym celem będzie przebudowa, remont i zmiana aranżacji wnętrza naszej świetlicy wiejskiej, budowa boiska piłkarskiego ,oraz placu zabaw dla dzieci.

Projekt przebudowy, remontu i zmiany aranżacji świetlicy wiejskiej w Kosowie obejmuje następujące elementy:

- Wymiana dachu i orynowania,
- wymianę okien,
- wymianę skrzydeł drzwi
- wykonanie schodów na poszczególne kondygnacje,
- wylewki na parterze i glazura
- wykonanie instalacji elektrycznej i hydraulicznej
- wymiana elewacji wewnętrzne i zewnętrznej
- wykonanie stropów

Oprócz zadań opisanych powyżej mieszkańcy chcieliby jeszcze zrealizować w 2008-2009 roku następujące działania:

- uporządkować teren wokół świetlicy
- wykonać boisko piłkarskie dla młodzieży
- organizować spotkania mieszkańców w świetlicy wiejskiej
- wytyczyć i oznakować lokalne trasy turystyczne
- wykonać tablicę informacyjną o wsi , z mapką pokazującą trasy turystyczne i spacerowe w okolicy wsi.
- Wybudować garaż dla OSP Kosów na wóz strażacki
- Wybudować plac zabaw dla dzieci.

9).Harmonogram planowanego przedsięwzięcia

Remont budynku świetlicy wiejskiej	2008-2013
Budowa boiska wiejskiego	2009
Budowa garażu na wóz strażacki	2010
Wykonanie oświetlenia 3 ulic	2008-2010
Uporządkowanie terenu wokół świetlicy	2008
Budowa placu zabaw dla dzieci	2009

**Przewodniczący
Rady Gminy w Kowali**

Roman Wasik